

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการกวดต่อการบรรเทาอาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียน
ในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด

ผู้เขียน นางสาวปิยะภร ไพรสนธิ์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพาพร	วงศ์หงษ์กุล	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. ประทุม	สร้อยวงค์	กรรมการ

บทคัดย่อ

อาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนเป็นอาการข้างเคียงที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยมะเร็งเต้านม
ขณะได้รับเคมีบำบัด การวิจัยเชิงทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการกวดต่อการบรรเทา
อาการคลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด ที่มารับการรักษาที่แผนก
ศัลยกรรมหญิง โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ.
2550 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2551 เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน
25 ราย โดยกลุ่มตัวอย่างจะถูกสุ่มลำดับเหตุการณ์ให้ได้รับหรือไม่ได้รับการกวดโดยวิธีจับฉลาก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้วิจัยที่ได้รับการฝึกฝนวิธีการกวดเพื่อบรรเทาอาการ
คลื่นไส้ ขย้อน และอาเจียนจากผู้เชี่ยวชาญตามแนวคิดของการแพทย์แผนจีนและการทบทวน
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบประเมินอาการคลื่นไส้ และอาเจียนของ
โรดส์ฟอร์มที่ 2 ซึ่งนำมาดัดแปลงโดยประทุม สร้อยวงค์ (2538) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิง
บรรยาย ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test

ผลการศึกษารั้้นี้พบว่าอาการอาเจียนกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อาการคลื่นไส้ และอาการขย้อนในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด
ภายหลังเข้าร่วมการวิจัยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยเสนอแนะให้นำการกดจุดไปใช้เพื่อบรรเทาอาการอาเจียนในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่
ได้รับเคมีบำบัด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Effects of Acupressure on Alleviation of Nausea, Retching, and Vomiting in Breast Cancer Patients Receiving Chemotherapy

Author Miss Piyaporn Prison

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Tipaporn Wonghongkul Chairperson

Lecturer Dr. Pratum Soivong Member

ABSTRACT

Nausea, retching, and vomiting are the most common side effects among breast cancer patients receiving chemotherapy. The purpose of this experimental research was to examine the effects of acupressure on alleviation of nausea, retching, and vomiting in breast cancer patients receiving chemotherapy who were treated at the surgical unit, Sawanpracharak hospital, Nakonsawan province, during May 2007 to March 2008. Twenty-five participants were purposively selected, acted as their own controls and were randomly tested with and without acupressure. The instruments consisted of the researcher who was trained in acupressure for alleviation of nausea, retching, and vomiting from an expert based on the Chinese concept and reviewed literature; the Demographic Data Form; and the Rhodes Index of Nausea and Vomiting Form 2 (INV 2) modified by Pratum Soivong (1995). Data were analyzed by using descriptive statistics. Hypothesis was tested by using Wilcoxon Matched Pairs Signed-Ranks Test.

The results revealed that the experimental group had significantly lower episodes of vomiting than control group at level of .05 but no significant difference in nausea and retching between experimental and control groups.

The researcher suggests the use of acupressure for alleviation of vomiting among breast cancer patients receiving chemotherapy.